GAZETA POŁUDNIOWO-PRUSKA.

Nro. 20.

w Sobotę dnia 8 Marca Roku 1800.

z Berlina d. 4. Marca.

W Sobotę powiła szczęśliwie córkę Nayiaśnieysza małżonka Xiążęcia dziedzicznego Oranien z wielką radością całego Królewſkiego domu, co rzeczonego dnia przez potroyny wyſtrzał z 12 armat tuteyszey ſtolicy ogłoszono.

z Paryża d. 18. Lutego.

Frotté, o którym powiedziano, że do Anglii popłynął, schwytany zoſtał wraz z 6. oficyerami swego generalnego sztabu, w pewnym zamku departamentu Orne przez generała Chamberlhac i zaprowadzony do Verneuil, gdzie sąd woyſkowy wytoczy przeciwko niemu proceſs w 24. godzin. Już on był zaczął negocyacye, ale nie chciał pozwolić na rozbroienie. Jak nieszczerze zaś myślał o pogodzeniu ſię z Rzpltą, dowodzi tego liſt iego przeięty dwa dni przed iego aresztowaniem, w którym nakazuie swoim oficyerom, odebrać broń żołnierzom i zachować ią beſpiecznie, dopoki lepsze nie przyidą czasy. Gdy Frotté bardzo ſię ogromnym ſię pokazał, przeto cieszy ſię nie ieden z iego schwytania, i spodziewa ſię przywrocenia zupełney spokoyności.

Röderer doniosł także wczoray ciału prawodawczemu o zabraniu w niewolą głownego naczelnika Szuanow Frotté. Wiadomość ta wzbudziła powszechne ukontentowanie. Biſkup w Morbihan, Lemasles, donioſł generałowi Brüne na piśmie swoią radość, z powodu tego, iż go Buonaparte obrał ſkoiarzycielem pokoiu.

Onegday przynioſł do Trybunatu Boulay z Meurty proiekt, ściągaiący ſię do zamknięcia liſty emigrantow, który ieſt treści naſtępuiącey:

„Wszyſtkie osoby, które począwszy od dnia 23. Grudnia 1799, iako Epoki, w którey ſię zaczął bieg konſtytucyi, iako emigranci uważane są, i nie mogą ſię odwołać do obywatelſkiego prawa Francuzow, podlegaią prawom uſtanowionym przeciw emigrantom. Temi osobami są ci, którzy przed ową Epoką na liście emigrantow umieszczonymi zoſtali, i swego wymazania nie wyrobili; także ci, przeciw którym pod czas tey samey Epoki wydane zoſtały rezolucye, albo przez Dyrektoryat, albo przez adminiſtracyą."

„Wszyſkie osoby, które po wprowadzeniu konſtytucyi z Francyi oddaliły ſię, albo ſię oddalą, nie podlegaią prawom emigracyi."

„Osoby obwinione w przyszłości, iż przed tą Epoką oddaliły ſię z kraiu, oddane będą do zwyczaynych sądow kryminalnych."

„W przypadku wſkazania na karę, naſtąpi konfiſkacya, ale dopiero po odciągnieniu pretensyow żony i innych wierzycielow, także po odtrąceniu na dobro dzieci iedney trzeciey części z reszty maiątku." . . . .

Buonaparte rozkazał założyć u Inwalidow bibliotekę ſkładaiącą ſię z 20,000 kſiążek, do ktorey zgromadzone bydź maią szczegolniey romanse i opery podrożow.

Policya schwytała tu iednego z znacznieyszych autorow rozmaitych paszkwilow przeciwko rządowi, i znalazła przy nim, między innemi pismami, liſt iednego Francuza do Obywatela Buonaparte.

Bywſi deputowani Dumas, Quatremere, Andre i Portalis, powrocili z swego wygnania do kraiu.

z Paryża d. 22. Lut.

Dnia 19. odprawili Konsulowie uroczyſty wiazd, przeprowadzaiąc ſię do nowego swego mieszkania w Thuillerien. W południe zgromadzili ſię Konsulowie, miniſtrowie i rada narodowa do pałacu Luxemburg. O godzinie 1 zaczął ſię wiazd. Pikieta huzarów maszerowała nayprzód, potem iechali w 20 powozach konsyliarze narodowi, daley naſtąpił pluton indzynierow, i generalny sztab, nakoniec szło 6 powozow z miniſtrami i 1 powoz z 3 Konsulami, ciągniony od 6 białych koni, które Buonaparte od Cesarza w podarunku otrzymał; także miał przy boku swoim Buonaparte i ow pałasz, który mu Cesarz przy podpisaniu pokoiu podarował. Na oſtatku maszerowała gwardya konsulowſka i lekkie woyſka. Jak tylko Buonaparte na dziedzińcu w Thuillerien z powozu wyszedł, wſiadł na konia i muſtrował wszyſtkie woyſka, maiąc przy boku z prawey ſtrony generała Murat a z lewey generała Lasne. Obydway Konsulowie, miniſtrowie i część rady narodowey znaydowali ſię podczas muſtry na balkonie, Także przybyły z Egyptu młody Mameluk znaydował ſię przy boku Buonaparta. Pierwszy Konsul dawał potem obiad swoim obydwom kollegom, miniſtrom i prezydentom 3. zgromadzeń, Sieyes, Gregoire, Desmeuniers. Wczoray przyimowsł Buonaparte zagranicznych miniſtrów. — Scepaux wymazany zoſtał przez Konsula Buonaparte z liſty emigrantów. — Generał Jourdain, ktory z przyczyny oszukańſtwa w liweruuku koni pod przeszłym rządem na śmierć był wſkazany, uwolniony zoſtał od tego wyſtępku, lecz wſkazany zoſtał do więzienia na 8 mieſięcy, z powodu wielu ważnych niedbałości i niepilności. — Generał Brüne donoſi, iż rozbroienie departamentów zachodnich idzie z pośpiechem. Frotté rozſtrzelany zoſtał w Verneuil z całym swoim sztabem generalnym. Georges wydał swoie armaty i 5000 karabinow angielſkich, liczy on tylko 36 lat, i ieſt synem młynarza. Powiedział do generała Brüne w obozie, iż całą iego familią gilotynowano, i że przeszedł na ſtronę Anglii dla tego, aby ſię oparł okrutnemu rządowi roku 1793. — W Rzymie powieszono młodego Republikanina Sylvestri, maiącego dopiero lat 20. Także powieszono 2 bywszych Konsulow Mathei i Jacoboni. — Połkownik Coloredo przybył do Wiednia z depeszami Arcy Xiążęcia Karola. Ponieważ tam wszyscy ludzie pragną pokoiu, przeto mówią, iż też depesze ściągaią ſię w samey rzeczy do pokoiu. (L'ami des loix.) — Z Londynu donoszą, że Suwarow powrócił do Roſſyi. — Szuani wydali nam 30,500 karabinow, 40 armat, i wiele amunicyi. — Washington był nienawidzony za życia przez rząd angielſki, a po śmierci ſtał ſię przedmiotem iego wielkich pochwał. Aby otrzymać sprawiedliwość od ludzi, potrzeba więc umrzeć, mówi ieden z tuteyszych dziennikow.

kow przy tey okoliczności. — Z korrespondencyi znalezioney przy naczelniku Szuanow Frotté okazuie ſię, iż wydział roialiſtow w Paryżu wzywał wszyſtkich naczelników Szuanow, aby tym czasem pokoy podpisali, i tylko do przybycia francuzkiego Króla i zagranicznych poſłów spokoynie ſię zachowali.

z Lindau d. 15. Lut.

Kommunikacya między Szwaycaryą i Szwabią otwarta dawniey dla handlu, wolną ieſt także teraz i dla poczt, i tylko wywoz potrzeb woiennych oraz zboża zabroniony ieſt do Szwaycaryi. Wiele woyſk francuzkich maszeruie z Szwaycaryi do Alszcyi.

Naynowsze liſty z Zürich zawieraią w sobie nadzieię pokoiu dla Szwaycaryi. Twierdzą, że uznanie neutralności ich kraiu z ſtrony Auſtryi i Francyi nie ieſt odległe. Wiele emigrantow Szwaycarſkich powraca do swoiey oyczyzny.

z Bern d. 8. Lutego.

Nasze położenie nie polepszyło ſię ieszcze. Rozumieliśmy, że przez przyięcie proiektu konſtytucyinego ułożonego przez deputowanego Usteri taż konſtytucya odmienioną będzie z naszą korzyścią. Lecz Senat, którego członkowie ow proiekt poczytuią bydź niebeśpiecznym dla wolności, a może i przeciwnym ieſt niektórym ich zamiarom, odrzuca ieden artykuł po drugim; tak dalece, iż ſię zaczynamy przekonywać, że Helwecya sama nie potrafi nadać sobie konſtytucyi. Niektórzy lękaią ſię powrotu Federalizmu, inni obawiaią ſię wybuchu woyny domowey, a niektórzy lękaią ſię ieszcze gorszych rzeczy.

Z tém wszyſtkiém władza wykonawcza, która bardzo dobremi członkami obsadzona ieſt, idzie spokoynie swoim torem, i zdaie ſię, iż chce naprawić wady prawodawctwa przez dobry rząd.

Władza wykonawcza wyſłała reprezentanta Herzog do naywyższego naczelnika Moreau dla porozumienia ſię z nim względem wywozu owoców z Francyi do Szwaycaryi. Ten poczciwy generał opiera ſię dzielnie naprzykrzaniom ſię i ofiarom wszyſtkich tych, którzy do klaſſy liwerantów należą.

z Szwaycaryi d. 15. Lutego.

W Freiburgu i Lauzannie wszczęły ſię w tych dniach rozruchy między woyſkami szwaycarſkiemi, z przyczyny zaległego żołdu. W Freiburgu przywrocono zaraz spokoyność przez wypłacenie żołnierzom iedney części ich żołdu. W Lauzanie przyłączyli ſię nieukontentowani mieszkańcy do woyſka, i lękano ſię okropnych ſkutkow. Lecz między woyſkiem przywrócono iednak spokoyność tym samym sposobem iak w Freiburgu, a między mieszkańcami nieukontentowanie trwa ieszcze.

Bywſi Dyrektorowie, Laharpe, Secretan i Oberlin uwolnieni zoſtali z pod osobnego dozoru ich zwierzchności.

z Szwaycaryi d. 15. Lut.

Od 6 dni maszeruie tu wiele woyſk z Francyi do Turgau i ku granicom Tyrolſkim. Pod Rheinegnie daleko Bregenc ma ſię ściągnąć liczny korpus; w głowney kwaterze francuzkiey powiadaią, iż w tamteyszey okolicy prawie żadnych nie masz woyſk auſtryackich.

Bywszy Dyrektor Ochs chce udać ſię do Paryża, a ztamtąd do północney Ameryki.

Reprezentant ludu Nuce udał ſię dnia 11. do francuzkiego generała Montchoisy, i wyrzucał mu uciemiężenia, których ſię Francuzi w Szwaycaryi dopuścili. Szczególniey oſkarzał o to generałow, a mianowicie samego generała Montchoisy. Oſtatni żalił ſię na to w radzie wielkiey, która naganiła poſtępek deputowanego Nuce, ale

nie zaſtanawiała ſię nad nim daley, ponieważ ieſt prywatną rzeczą.

z Włoch d. 12. Lutego.

Francuzi zgromadzaią ſię w znaczney liczbie w auſtryackiey Genui; zdaie ſię, że ich planem ieſt, attakować generała Klenau w iego ſtanowiſku Rapello. Francuzi odpartymi zoſtali dnia 4. t. m. pod Capriata z ſtratą 40 do 50 ludzi, chcieli oni tam zburzyć moſt Bazalazo.

Naywyższy naczelnik Massena przypłynął dnia 1. na feluce do Genui; pod Savoną ledwo nie doſtał ſię w niewolą auſtryackich i angielſkich korsarzow.

Słychać, iż w Savonie formuie ſię korpus patryotow rozmaitych narodow, którego przeznaczenie nie ieſt ieszcze wiadome. W Genui umiera bardzo wiele ludzi na zaraźliwą chorobę.

z Wenecyi d. 12. Lut.

Codzienne proceſſye o szczęśliwy wybor Papieża, trwaią tu ieszcze; lecz samo Conclave ieſt bardzo ciche.

W kraiu Raguzańſkim wszczęły ſię rozruchy; cesarſki kommendant auſtryackiey Albanii wydał więc imieniem swego Monarchy rozkaz, aby wszyscy buntownicy uciekaiący do kraiu cesarſkiego, opuścili go natychmiaſt pod karą aresztu i wydania ich, prawemu ich rządowi.

z Augszpurga d. 16. Lut.

Liſty z Wiednia donoszą, że po przybyciu generała hrabiego Bellegarde z Pragi wyſłano natychmiaſt kuryerow do wszyſtkich armiow z rozkazem, aby przysposobiono wszyſtkie środki potrzebne do rozpoczęcia kampanii. Ztąd wnoſiemy sobie, że propozycye pokoiu albo zawieszenia broni nie zoſtały przyięte przez dwor Wiedeńſki.

Liſty z Włoch donoszą, że 10,000 Neapolitanow, między któremi znayduie ſię 4000 samey kawaleryi, wzmocnić maią armią auſtryacką, która iuż ieſt powiększona przez woyſka piemontſkie i wiele regimentow przybyłych z Niemiec.

z Ulm d. 17. Lutego.

W armii Arcy Xiążęcia Karola spoſtrzegać ſię daią wielkie poruszenia. Część iedna maszeruie do okolic Bazylei; także maszeruią ieszcze niektóre regimenta do Manheimu. Większa część garnizonu auſtryackiego wymaszerowała z tuteyszey fortecy, a na iey mieysce przymaszerowały woyſka Rzeszy.

z Bayreuth d. 24. Lut.

Francuzi zbroią ſię nadzwyczaynie na lewym brzegu Renu. Dnia 17. przymaszerował znowu korpus z 10,000 ludzi od niższego Renu do okolicy Neuvied, udawszy ſię natychmiaſt ku Moguncyi. Były to nowe woyſka z Hollandyi, które także nowo są umundurowane.

Mówią tu i owdzie o niełasce, którą pewny wielki moſkiewſki generał na ſiebie ściągnął.

Anglicy blokuią francuzkie brzegi, począwszy od Genui aż do Marsylii.

W Neapolu spodziewana ieſt królewſka familia z Palermu przy końcu Marca.

Od granic Austryackich dnia 7. Lutego.

Powiadaią, że propozycye pokoiu Konsula Buonaparte, podane dworowi Wiedeńſkiemu, i popierane mocno przez pewną potencyą są tylko odnowieniem traktatu zawartego w Campo-Formio, lecz ponieważ okoliczności odmieniły ſię bardzo, przeto wnieść należy, że te propozycye nie będą przyięte.

z Brynny d. 24. Lut.

Prywatne liſty z Konſtantynopola datowane dnia 25. Stycznia donoszą, że 12,000 Turkow pod rozkazami Mustaphy Baszy dobyło twierdzy Arisch szturmem;

podczas którego Mustapha utracił życie, lecz Turcy wycięli za to w pień garnizon cały, składaiący się z 6000 Francuzow i Arabow, z którego nie zostało się przy życiu, tylko kommenderuiący generał i 150 oficyerow, oprócz małey cząstki, która znalazła sposobność ratowania się ucieczką. Samych Francuzow zginęło tam do 2000 a Turkow dobywaiących tylko 1500. Po tém szczęśliwém zdarzeniu ruszył zaraz Wielki Wezyr z całą armią do Kairu. Generała i oficyerow zabranych w niewolą odesłano do Konstantynopola. Drugi list prywatny z Konstantynopola dodaie, że po tey klęsce generał Kleber żądał kapitulacyi i wyprosił sobie wolne wyiście z Egyptu z resztą woyska, składaiącą się z 7 do 8000 ludzi. Wielki Wezyr nie chcąc natężać bardziey swoiey sławy, pozwolił na kapitulacyą.

z Londynu d. 10. Lutego.

(dalszy ciąg.)

Tuteysi mieszkańcy chcą prosić Króla o przyśpieszenie pokoiu; do czego iuż maią gotowe adressa. Rozumiemy, że także inne wielkie miasta angielskie poydą za tym przykładem.

Pod czas iedney z sessyow ostatnich, powiedział Pan Scheridan, iż angielski dług narodowy wynosi teraz prawie 500 milionow funtow szterlingow. Połowę iednę tey summy obróciła Anglia do oparcia się domowi Bourbońskiemu, a drugą wyłożyła, aby mu przywrócić tron.

Tuteysza ministeryalna gazeta the Times, zawiera w sobie list z Damaszku pisany z głowney kwatery Wielkiego Wezyra dnia 29. Października 1799. osnowy następuiącey:

„Jeżeli chcemy wypędzić Francuzow z Egyptu, należy użyć przeciw nim woysk europeyskich. Niepomyślny skutek francuzkiey wyprawy do Syryi wyniknął iedynie z tego, iż im Sir Sydney Schmid zabrał artyleryą i żywność. Ich wyprawa kosztowała ich 6000 ludzi. Armia ich składa się ieszcze z 20,000 głów, lecz i armia Wielkiego Wezyra podobna iest bardziey do Karawany idącey na pielgrzymkę do francuzkiey głowney kwatery, niż do armii woyskowey. Rzeczona armia tak iest słaba, iż ledwo wymowić to potrafię. Turcy rozumieią, iż się składa z 40 do 50,000, ale . . . .

„Wielki Wezyr ucina każdemu głowę, który mu tylko pieniędzy dostarczyć może. Zebrał tym sposobem wielkie skarby, i nie wystawi się na niebeśpieczeństwo zrabowania go przez Francuzow, którzy w małey liczbie, wielkie armie porazić potrafią. Nareszcie wątpię, aby Turcy mogli attakować Francuzow z korzyścią. Francuzi otoczyli źródła w pustyniach fortyfikacyami i uzbroili obydwa brzegi Nilu wielkiemi szańcami. Marmont kommendant Alexandryi uczynił to miasto prawie niedobytém dla Turkow. Lecz chociażby tu i europeyskie były woyska, — pora operacyow minęła iuż. Buonaparte i Berthier ieszcze dnia 9. Kwietnia 1799. odwołani zostali z Egyptu. . . .

W Jamaice odkryto szczęśliwie spisek Negrow, który dnia 6. Stycznia wybuchnąć miał.

z Londynu d. 14. Lutego.

(przez Francyą.)

Dnia 10. wniosł Pan Scheridan w niższey izbie, aby roztrząśniono przyczyny, dla czego wyprawa holenderska nie udała się. Lecz iego wniosek odrzuconym został w 216 kresek, przeciwko 46. — Król Jegomość rozkazał spalić za radą Ministrow 3 kupieckie okręty przybyłe do Anglii z Mogador w Afryce, z przyczyny powietrza, które tam pod czas ich odbicia się od brzegow grassowało. — Wczoray doniosł Pan Pitt izbie niższey, iż Król Jegomość postanowił wnieść

w traktaty z Cesarzem niemieckim, Elektorem bawarſkim i innemi ſtanami Rzeszy, końcem wsparcia uſiłowań koalicyi w przyszłey kampanii, i żądał uchwalenia 500,000 funtow szterlingow dla zagranicznych woyſk poſiłkowych. — Wiele członkow parlamentu, i wielu właścicielow chcą użyć wszyſtkich ſił, aby wyrobić pokoy. Odgłos pokoiu ſtaie ſię tu w tym ſtopniu powszechnieyszym, w iakim ſtopniu drogość i niedoſtatek ſię powiększa.

z Warszawy d. 3. Marca.

Dziś ciągniono tu po 125. raz numery trzeciey Krolewſko Pruſkiey loteryi liczbowey, na rzecz inwalidow i wdow, tudzież ku zapomożeniu szkoł i szpitalow. Numery wyciągnione są naſtępuiące: 43. 47. 56. 62. 90.

Rozmaite Wiadomości.

Francuzki rząd wydał rozkaz do fabryk broni w Leodyum, aby 60,000 nowych karabinow doſtarczyły, w przeciągu 1. mieſiąca, dla armii generała Moreau. — Kilku oficyerow od korpusu Kondeusza powracało dnia 19. Lutego od Renu przez Erlangen do Roſſyi. — Genewczykowie żądaią od Konsula Buonaparte przywrocenia niepodległości Rzpltey Genewſkiey. — Kongreſs Amerykański, uchwalił wyſtawienie marmurowego monumentu pamiątce zmarłego generała Washington. — Obywatel francuzki Regnier wynalazł piſtolet, ktory magazyn i cały dom od złodzieiow obronić może. Od każdego okna i każdych drzwi przywiązany ieſt do kurka sznurek, ktorym poruszony piſtolet budzi swoim wyſtrzałem śpiących i zapala natychmiaſt przytwierdzony do niego ſtoczek albo świecę. — Gazety angielſkie mówią, iż Dumourier mianowany ieſt generałem moſkiewſkim. — Podług dziennikow francuzkich, zakonnicy w Medyolanie gniewaią ſię na Cesarza, iż im nie przywraca klasztorow. — W Neapolu trwały ieszcze do dnia 25. Stycznia sądy rewolucyine; aby ścinaniu głow przydać więcey uroczyſtości, tedy dzieie ſię to wieczorem przy pochodniach. — Imperator Roſſyiſki powiększył dochody bywszych polſkich kawalerow maltańſkich, dwiema kroć ſto tyſięcy zł. pol. i uwolnił kawalerow od ślubu czyſtości, uboſtwa i poſłuszeńſtwa. — Podług l'ami des loix, 50 ſkrzyń z piaſtrami, ktore Pan Pitt Szuanom do Francyi przeſłał, doſtały ſię w ręce woyſk francuzkich. — Słychać, że korpus Xiążęcia Kondeusza ma bydź przemieniony w regiment gwardyi moſkiewſkiey. — Anglia przyięła na 3. lata 12,000 Bawarczykow na żołd swoy. — Gazeta Bambergſka mowi, iż Król Hiszpańſki oświadczył, iż tylko tego kardynała uzna Papieżem, ktoryby proteſtował ſię przeciwko elekcyi Imperatora Roſſyiſkiego w charakterze wielkiego miſtrza maltańſkiego.

Kradzione rzeczy. W nocy z 17. na 18. Lutego 1800 uczyniono u Amtsratha Krysztofa Panceran w Bogdanowie pod Obornikami gwałtowny rabunek, i ukradzono więcey iak tyſiąc talerow pieniędzy. Między innemi gotowemi pieniędzmi, także naſtępuiące medale: 1) Jeden medal wyrażaiący śmierć Ludwika XVI, wartuiący 1 taler. 2) Jeden medal Krolowy Anny, wartuiący 1 taler. 3) Jeden medal wyrażaiący śmierć Xiążęcia Orleans, wartuiący 20 dobr. gr. 4) Jeden medal hołdu zachodnich Pruſſ, wartuiący 3. tal. 5) Jeden srebrny medal hołdu Pruſſ-Południowych, wartuiący 3 tal. 6) Jeden medal wyrażaiący uroczyſtość ślubu teraźnieyszego Nayiaśnieyszego Krola Jmci Pruſkiego z 2 portretami, wartuiący 3 talery. Także naſtępuiące niezwyczayne monety:

7) 2 hiszpańskie piastry po 3 talery. 8) 3 czyli 4 francuzkie talery, wartuiące 5 tal. 9) 4 do 6 polskich talerow. 10) 10 do 15 sztuk cesarskich pieniędzy, francuzkiego stempla w liliach, niektore z podkowami, a niektore Luneburgskie z dzikiemi końmi sztuka po 20 dobr. gr. 11) 2 częskie Krola Bolesława Polskiego, i nakoniec następuiące praetiosa 12) Złoty pierścień z okrągłą głową wysadzaną białym kamieniem wartuiący 12 talerow. 13) 1 owalna złota szpinka z szyi, wysadzana podobnym białym kamieniem, wartuiąca 3 tal. 14) 9 sztuk srebrnych łyżeczkow od herbaty, z literami C. P. wybitemi, sztuka po 1 talerze 4 dobr. gr. przez wyłamanie rozmaitych zamkniętych skrzyniow ukradzione zostały. Podług zaszłych wiadomości, kradzież ta popełniona została od uzbroioney bandy około 20 ludzi, częścią Polakow, częścią żydow, ktorzy na doieżdżaiące do nich osoby z nabitey broni wystrzelili, oraz gwałt na osobach popełnili, a ieden z tych zbrodniarzy miał okrągły kapelusz, kurtkę i długie na sobie spodnie. Ponieważ dotychczas niemożna się dowiedzieć o tey bandzie, na ich zaś złapaniu wszystko zależy; przeto wzywaią się ci wszyscy, ktorzyby z opisanych rzeczy iednę lub kilka spostrzegli, nineyszym pismem, aby tego u ktorego by też widzieć się dały, przytrzymali, i podpisanemu Collegio o tém donieśli. Oraz upraszaią się przyzwoicie wszystkie sądowe zwierzchności, i rozkazuie się im, ieżeliby ktorego z maiących do tey kradzieży uczestnictwo dostrzedz miały; aby go aresztowały, i do tuteyszego Inkwizytoryatu odesłały. W Poznaniu dnia 27. Lutego roku 1800.

Krolewskie Południowo-Pruskie Kryminalne Collegium.

Do sprzedania. Jego Krolewskiey Mości Regencya tuteysza Południowo - Pruska podaie niniyszym pismem do wiadomości, iż maiętność szlachecka allodyalna Gołaszyn czyli Baersdorff, składaiąca się z miasta starego i Nowego Bojanowa, wsiow Gołuszyna czyli Baersdorff, niemniey Szemzdrowa czyli Schlemsdorff w powiecie Krobskim, dystrykcie Kościańskim, tuż przy granicy Szląskiey i mile od Wschowy i dwie mile od Rawicza, dwie mile od maiętności Gühtau i Herwstadt leżąca, a Urodz. Karola Zygmunta Unruh Szambelona własna, ktora z wszystkiemi do nieyże należącemi realnościami, podług taxy przez powiatową kommissyą sprawiedliwości w Wschowie roku 1797 spisaney i tu w kopii widymowaney, przyłączoney, rachuiąc po 5 od sta na 183,639 tal. 3 srebrne grosze i 8 denarow urzędownie ocenioną została. Stosownie do żądania, pewnego wierzyciela realnego w drodze exekucyi zaniesionego na trzech po sobie wyznaczonych terminach licytacyinych dnia 19. Czerwca, dnia 20. Września i dnia 20. Grudnia r. b. tym zaś trzecim ostatnim i zawitym przed Konsyliarzem Regencyi Düringem, iako wyznaczonym do tego deputatem więcey daiącemu publicznie ma bydź odprzedana. Wszyscy zatym, ktorzy według położenia wspomnioney maiętności posiadać onę są zdolni, i do zapłacenia iey niniejszego dosyć są maiętni, zapozywaią się niniejszym pismem, aby na terminach wyznaczonych na tuteyszey Regencyi stawili się i oświadczenia swoie do protokułu uczynili, zaś na terminie licytacyi ostatnim i zawitym, ieżeliby iakowe zayść mogące okoliczności prawne inaczey niewymagały, maiętność rzeczona z przyległościami na rzecz więcey daiącego niezawodnie przyderzoną zostanie i na poźniey czynione oświadczenia dalszy wzgląd nienastąpi. Z resztą można sobie przepatrzeć akta detaxacyi w archivum Regencyi tuteyszey, taxę zaś urzędownie wygotowaną w izbie ustępney Regencyiney, tudzież na Regencyi Głogowskiey i w powiatowey kommissyi sprawiedliwości w Wschowie. Nakoniec wierzyciele niżey wymienieni teyże maiętności Gołaszyna, o ktorych zamieszkaniu z xiąg hipotecznych dowiedzieć się niebyło można, 1) Sukcessorowie niegdy Urodz. Maryanny z Dzierzanowskich Koszutskiey. 2) Urodzona Ernestyna z Bojanowskich Melengowa wdowa. 3) Urodzony Koszutski kasztelan. 4) Urodzeni Karol i Felix Unruhowie bracia. 5) Sukcessorowie Urodzoney Heleny Subiny z Dzierzanowskich Unruhowey wdowy. 6) Urodzona Tschirner wdowa, z domu Derfeldowna, uwiadomiaią się także o subhastacyi naznaczoney maiętności po więcey razy rzeczoney Gołaszyna, niniejszym pismem z tym dokładem, iż tém czasem dopoki się niebędą meldowali przydany im został za mandataryusza z strony urzędu Konsyliarz kryminalny Dühring, końcem popierania ich praw. W Poznaniu dnia 20. Stycznia roku 1800.

JK. Mci Regencya Połud. Pruska.

Obwieszczenie.

Ponieważ Nayłaśnieyszy Krol Jmć Pruſki Pan nasz naymiłościwszy, dla dobra handlu zamienuego fabryk sukiennych kraiowych w Pruſiech Południowych, poſtanowić raczył, żeby zakazane dotąd wprowadzanie ſkor Dubieńſkich, za opłatą na utrzymywanie kraiowych garbarni przeznaczonego podatku po 10 od ſta i akcydensu piętnaſtey części tegoż podatku, na własną potrzebę do Pruſſ Południowych Nowo-Wschodnich iako też do nowego Szląſka znowu pozwolono było; przeto podaie ſię to ninieyszym obwieszczeniem publiczności do wiadomości i do przyzwoitego obserwowania. Dodaie ſię tu iednakowo, iż ieżeliby takowe ſkory przechodziły przez przerzeczone prowincye do Szląſka, gdzie wprowadzenie onych także pozwolone, od takowego przechodu wybierane tylko będzie cło przechodowe po gr. dobr. brandeburgſkich cztery od centnara a nie pobor po 10 ſta. Prowadzący zaś te ſkory obowiązany będzie, złożyć fant, albo ſtawić zaręczyciela za resztę poboru po 10 od ſta, iż ſkory przechodzące prawdziwie do Szląſka doſtaną ſię. Dan w Poznaniu dnia 22. Lutego roku 1800.

Kamera Woyſkowo-Ekonomiczna Pruſſ-Południowych.

Obwieszczenie. Gdy w mieſiącu tym przypada termin do zapłacenia ſkładki, iako też przyięcia do generalnego ... ow wsparcia potrzebnych urządzenia, więc to niżey wyrażony magiſtrat ninieyszym publiczności przypomina. W Poznaniu dnia 3. Marca roku 1800.

Magiſtrat JK. Mci Pruſſ-Połud. qua Kommiſſarius perpetuu.

Citatio edictalis. Niżey wyrażona Kreis Juſtyc Kommiſſya ninieyszym wszyſtkich nieznaiomych sukceſſorow po dniu 2. Marca 1798 roku w tuteyszym klaszzorze P. P. Bernardynek, zoſtawiwszy po sobie teſtament, zmarłey Ewie Strzeleckiey, osobliwie iey synowcow, z ktorych podług doszłych wiadomości pewny Stanisław Ryſkowſki niedawno w kordonie Cesarſkim, a to pod Radomią na woytoſtwie Nowy dwor zwanym zoſtawać miał, publicznie cytuie, ażeby ſię w 9 mieſięcach od dnia ninieyszey adcytacyi edyktalney a naypoźniey w terminie dnia 22 Liſtopada tutey ſtawili, i iako sukceſſorowie teyże zmarłey podług przepisu wylegitimowali, i deklaracyą swą względnie naſtąpienia tey sukceſſyi oddali, a to pod tém przeſtrzeżeniem, iż nieſtawiwszy ſię na terminie pomienioném, taż pozoſtałość teyże wspomnioney Ewy Strzeleckiey iako bonum vacans fiſkusowi krolewſkiemu przysądzoną i przywłaszczona będzie. Dan w Wieluniu dnia 21. Stycznia 1800.

JK. Mci Pruſſ-Połud. Kommiſſya Sprawiedliwości.

Do sprzedania. Na inſtancyą W. Jchmość v. Zieleniewſkich małżonkow, iako przedaiących dom do W. połkownika v. Zakrzewſkiego należący, sub Nro 9 na Bugayſkiey ulicy tu znayduiący ſię, w ktorym są dwie izby z alkowami wraz do tegoż należącą ſtodołą, ogrodem i 13 morgami 250 krzyżowemi prętami miary Chełmińſkiey; co na 842 talery sądownie oszacowano zoſtało, ninieyszym do publicznego kupna podaie ſię; terminus licitationis na 18. dzień Marca a. c. przed południem o 10. godzinie naznaczony, i ochotnych kupna, aby ſię na terminie w tuteyszey seſſyiney izbie znaydowali, i przyznanie dla więcey dawaiącego oczekiwali przypozywa ſię. O taxie u magiſtratu Kolſkiego Izbickiego i tuteyszego w każdym czaſie dowiedzieć ſię można. W Brdowie dnia 16. Stycznia roku 1800.

Burmiſtrz i rada tuteysza.

Do zadzierżawienia. Na mocy rozkazu od zwierzchności zaszłego, ſklep pod tuteyszym ratuszem będący, więcey daiącemu w arendę puszczony bydź ma, do ktorey licitacyi trzy termina, to ieſt: 7. 14. i 21. przyszłego mieſiąca, a to zawsze o 11. godzinie przed południem w seſſyonalney izbie magiſtratu wyznaczone są. W Poznaniu dnia 18 Lutego roku 1800.

Magiſtrat JK. Mci Pruſſ-Połud.

Do sprzedania. Leżący przy bramie Wronieckiey pod numerem 361 plac, na ktorym już kilka budynkow gospodarſkich, ſklep i z fundamentu na ſpichlerz założony mur o iednym piętrze, ktory tenże plac razem otacza, znayduie ſię, ieſt do sprzedania. Maiący ochotę kupna raczą ſię zgłoſić w rynku pod numerem 57.

Dodatek

Dodatek do Nru. 20. Gazety Południowo-Pruſkiey.

Obwieſzczenie.

Ponieważ poſtanowienia względem meldowania obcych dawniey zapadłe iako z tylokrotnych kontrawencyow widzieć ſię daie publiczności wniepamięć poszły, przeto ninieysze obwieszczenie w osnowie naſtępuiącey: „Gdy rozmaitym urządzeniom względem meldowania przyieżdżaiących, i nowo wprowadzaiących ſię komornikow niemniey iako do ſłużby wſtępuiącey czeladzi nienależycie, a co ſię tycze oſtatnich dwoch okoliczności wcale nie zadosyć ſię dzieie, dyrektoryum policyi iednakowoż koniecznie o przebywaniu i procederze każdego tutay znayduiącego ſię, uwiadomione bydź powinno, przykazuie ſię zatym iak nayściśley pod karą 2 do 5 talerow w przypadku kontrawencyi. 1) Aby nikt bez rożnicy ſtanu i godności, bądź właściciel domoſtwa czyli tylko komornem mieszkaiący żadney czeladzi, lokaiow, parobkow i dziewek lub iakiegokolwiek innego gatunku ſłużących bez zaświadczenia drukowanego od przeszłego ich państwa nieprzyimować, i aby każdy o przyiętych z oznaczeniem mieysca przeszłey ich ſłużby na piśmie odnioſł. 2) Aby każdy właściciel wprowadzaiącego ſię komornika zwyrażeniem profeſſyi, i gdzie przedtym mieszkał na kartce imieniem właściciela podpisaney zameldował. 3) Wszyscy tuteyſi rownie iako i przyieżdżaiący, ktorzy w domu iakim lub ſtancyi czyli to na długi lub krotki czas nawet i na noc, tylko iako właściwy komornicy czyli na nocleg lub iako podrożni na ſtancyą ſtawaią, z oznaczeniem ſtanu i procederu ich, ludzi przyieżdżaiący, oraz z oznaymieniem ich intereſſow, i iak długo tutay bawić ſię zamyślaią na piśmie wyraźnie i z przyłączeniem daty zameldowani bydź przez właścicielow powinni. 4) Odieżdżaiąc; niemniey podług przepisow zameldowani bydź muszą. 5) Właściciel wszyſtkich tych, ktorzy na komorne do domu lub do iego dyspozycyi należących ſtancyi ſię wprowadzaią meldować ma, do komornika zaś należy meldowanie wszyſtkich tych, ktorych u ſiebie przyimuie, albo ktorym nocleg pozwala, oſtrzega ſię przytym, iż tu wymowka, iakoby o tym właścicielowi donioſł i ten zameldować zaniedba przyięta nie będzie. 6) Nieprzytomność w domu albo ſtancyi niewymawia także opuszczone meldowanie, każdy bowiem właściciel, albo komornik, ieżeli wcale w domu albo w ſtancyi nie mieszka, lub w podroż iedzie powinien dać komu innemu zlecenie względem tego. 7) Wszelkie takowe donieſienia koniecznie ieszcze tego samego dnia gdy komornik albo czeladź ſię w prowadza, lub kto cudzy przybywa, a ieżeliby oſtatnie iuż wieczorem pożno, albo w nocy ſię trafiło, tedy natychmiaſt nazaiutrz rano oddane bydź powinny. 8) Gdy kommiſſarze policyi po większey części na powinności nie w domu znaydować ſię muszą, tedy urządzenie ſtanęło, ażeby na ratuszu mieszkaiący hutmann Schneider karty z donieſieniami takowemi odbierał. Publiczności tym przypomina ſię. W Poznaniu dnia 23. Lutego roku 1800.

Magiſtrat JK. Mci Pruſſ-Połud.

Uniwersał

O wyprowadzaniu drzewa w prowincyi nad rzekami Odrą, Ukrą i Wiſłą sytuowanych, to ieſt: z Marchii Elektoralney, z Nowey Marchii, z Pomeranii, z Pruſſ-Południowych i Zachodnich i z Dyſtryktu Noteckiego.

My Fryderyk Wilhelm z Bożey Łaſki Krol Pruſki &c. &c. Oznaymuiemy i podaiemy ninieyszym uniwersałem do wiadomości. Ponieważ wyprowadzanie drzewa wszelkiego gatunku z prowincyi i nad rzekami Odrą, Ukrą i Wiſłą sytuowanych, to ieſt: z Marchii Elektoralney i Nowey, z Pomeranii, z Pruſſ-Południowych i Zachodnich i z Dyſtryktu Noteckiego, od kilku lat tak ſię pomnożyło, iż sprawiedliwie obawiać ſię trzeba, żeby nawet te prowincye na przyszłość nie miały niedoſtatku drzewa, albo żeby to drzewo do extraordynaryinie wysokiey ceny nie przyszło. Nadto szkody przez wąſionki i przez szturmy w puszczach poczynione tego wyciągaią, żeby użyć potrzebnych środkow dla zabezpieczenia własney kraiowey potrzeby, przeto uznaliśmy za potrzebną tak względem naszych własnych iako też względem partykularnych, miaſtom, lub komukolwiek bądź należących puszczy i borow bez rożnicy i względem dalszego wyprowadzenia drzewa z przerzeczonych prowincyi tym uniwersałem naſtępuiące uczynić poſtanowienia, ktore tak długo trwać maią, poki bory znowu do dobrey pory nie przyidą.

§. 1. Wyprowadzanie drzewa sosnowego budynkowego zakazane bydź ma odtąd, ponieważ podług uczynionego pomiarkowania, nie masz tyle grubego drzewa sosnowego, ile go potrzeba, drzewo też śrzednie i budynkowe potrzebuie do wzroſtu czasu i oszczędności.

§. 2. W rownym sposobie zakazane też bydź ma wyprowadzanie drzewa opałowego bukowego, dębo-

wego, sosnowego, olszowego, brzozowego i innego, w powszechności w tym sposobie, iż tylko to drzewo wyprowadzone bydź może, które do spławienia drzewa użytkowego pozwolonego koniecznie potrzebne iest.

§. 3. W szczególnieyszych iednakowo zdarzeniach po nastąpioney wprzod indagacyi ze strony Kamery, i po nastąpioney approbacyi przez Departament Skarbowy i Leśniczy naszego generalnego Dyrektoryi czyniąc excepcyą od powszechney reguły, pozwolono bydź ma wyprowadzać małe partye drzewa budynkowego i opałowego za paszportami wydanemi bydź maiącemi, kiedy to drzewo podług pryncypiow Leśniczych co do wielości i całości z borow i lasow wywiezione bydź może, których dla odległości transportu, i potrzeby prowincyi i okolic drzewa niedostatek maiących bynaymniey albo w części inaczey używać nie można.

§. 4. Przeciwnie wolno będzie i nadal, tak iak dotąd używanie borow do kraiowego handlu i do przedawania drzewa z iedney prowincyi do drugiey. Rownie też pozwolony bydź ma wywoz drzewa użytkowego dębowego, bukowego i innych gatunkow, iako też wszelkich towarow z tego drzewa robionych, to iest: klepek w rożnych gatunkach drzewa okrętowego blochow, kandyzow, i balek hamburgskich, byle tylko bory przez to pustoszone nie były, lecz onych podług pryncypiow Leśniczych używano.

§. 5. Do takowego wyprowadzenia drzewa z prowincyi nad rzekami Odrą, Wisłą sytuowanych za granice, potrzeba zawsze bez rożnicy mieć paszport. Te paszporty wydawane będą wspolnie od Departamentow Skarbowego i Leśniczego naszego generalnego Dyrektoryi, które Departamenta postanowią też kondycye, pod którerni żądany wywoz drzewa pozwolonym będzie. Nie powinien więc nikt bez paszportu, albo nie uczyniwszy zadosyć umieszczonym w nim determinacyom, lub więcey iak w paszporcie wyrażono drzewa budynkowego, okrętowego, lub opałowego wyprowadzać, na co szczególniey nasi officialiści akcyzy i ceł i szluz pilny dozor mieć powinni, podpadać ma konfiskacie całey partyi. Z tey partyi dostanie się trzecia część wartości temu, któryby takową kontrawencyą odkrył i o niey doniosł. Dwie z trzecich części zaś do funduszu na wsparcie okolic niedostatek drzewa cierpiących, nad którym funduszem dyspozycya zostawiona Kamerom.

§. 6. Poszukiwanie pozwolenia na wyprowadzenia drzewa, powinno nastąpić w Kamerze przed zawarciem iakiego handlownego kontraktu i pierwiey nim się drzewo ciąć zacznie, w przeciwnym razie paszport wydanym nie będzie. Rozkazuiemy więc wszystkim w ogólności i każdemu z osobna szczególniey naszemu Generalnemu Dyrektoryo Kamerom Woyskowo Ekonomicznym, tudzież naszym Officialistom akcyzy, ceł i sluz, nimieyszym uniwersałem łaskawie i serio, żeby tego naszego postanowienia doglądali i przestrzegali, publikacyą też onego przyzwoicie udysponowali.

Który to uniwersał oryginalny podpisaliśmy własną ręką i rozkazaliśmy wycisnąć pieczęć naszą Królewską. Działo się i Dan w Berlinie dnia 7. Stycznia Roku 1806.

Fryderyk Wilhelm.

(L.S.)

Baron de Heinitz. de Werder. de Voss.
de Harderberg. de Struensee.
de Schroetter. de Barensprug.

Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.